

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO HÀ TĨNH KỶ THI TUYỂN SINH VÀO LỚP 10 THPT
 NĂM HỌC 2021 - 2022
 MÔN THI: NGỮ VĂN
 Thời gian làm bài: 90 phút

MÃ ĐỀ 01

Câu 1. (2.0 điểm)

Đọc đoạn thơ sau và thực hiện các yêu cầu:

*Nay xa cách lòng tôi luôn tưởng nhớ
 Màu nước xanh, cá bạc, chiếc buồm vôi;
 Thoảng con thuyền rẽ sóng chạy ra khơi,
 Tôi thấy nhớ cái mùi nồng mặn quá!*

(Tế Hanh, *Quê hương*, Ngữ văn 8, tập hai, tr.17, Nxb GDVN, 2015)

- a) Trong đoạn thơ, những từ nào thuộc trường từ vựng về biển?
- b) Nêu ngắn gọn nội dung của đoạn thơ.
- c) Chỉ ra một biện pháp tu từ có trong hai câu thơ *Nay xa cách lòng tôi luôn tưởng nhớ/ Màu nước xanh, cá bạc, chiếc buồm vôi* và phân tích hiệu quả nghệ thuật của nó.

Câu 2. (3.0 điểm)

Viết bài văn (khoảng 300 chữ) thể hiện tình cảm của em đối với quê hương, đất nước.

Câu 3. (5.0 điểm)

Cảm nhận về đẹp của đoạn thơ sau:

*Mọc giữa dòng sông xanh
 Một bông hoa tím biếc
 Ôi con chim chiền chiện
 Hót chi mà vang trời
 Từng giọt long lanh rơi
 Tôi đưa tay tôi hứng.*

*Mùa xuân người cầm súng
 Lộc giắt đầy trên lưng
 Mùa xuân người ra đồng
 Lộc trải dài nương mạ
 Tất cả như hối hả
 Tất cả như xôn xao...*

(Thanh Hải, *Mùa xuân nho nhỏ*, Ngữ văn 9, tập hai, tr.55,56, Nxb GDVN, 2017)

HẾT

- Thí sinh không được sử dụng tài liệu.
- Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.

1980

Thanh Hải Sinh năm?

Họ và tên thí sinh: Hà Nữ Hà Vi Số báo danh: 02.0568

Đáp án tuyển sinh lớp 10 môn Văn năm 2021 tỉnh Hà Tĩnh (Mã đề 01)

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
HÀ TỈNH

HƯỚNG DẪN CHẤM TUYỂN SINH VÀO LỚP 10 THPT
NĂM HỌC 2021 - 2022
MÔN: NGỮ VĂN

(Hướng dẫn chấm gồm có 02 trang)

I. Hướng dẫn chung

- Giám khảo cần nắm vững yêu cầu của đề bài để đánh giá tổng quát năng lực và phẩm chất của thí sinh: năng lực hiểu biết, vận dụng, sáng tạo và khả năng tạo lập văn bản; bồi dưỡng phẩm chất yêu nước, nhân ái, trách nhiệm...

- Vận dụng linh hoạt **Hướng dẫn chấm**, cân nhắc từng trường hợp cụ thể: nếu thí sinh làm bài theo cách riêng nhưng đáp ứng được yêu cầu cơ bản hoặc có những kiến giải một cách sáng tạo, thuyết phục thì vẫn có thể cho điểm tối đa; tránh việc đếm ý cho điểm. Đánh giá cao những bài viết sáng tạo, giàu chất văn, liên hệ tốt; kết cấu chặt chẽ, mạch lạc.

- Với bài mắc lỗi chính tả, dùng từ, ngữ pháp và kiến thức thì tùy vào mức độ để cho điểm.

II. Hướng dẫn cụ thể

MÃ ĐỀ 01:

Câu 1.

Ý	Nội dung	Điểm
		2,0
a)	Trong đoạn thơ, những từ thuộc trường từ vựng về biển : nước, cá, buồm, thuyền, sóng, khơi, nông mặn. (thí sinh chỉ ra đúng 02 từ được 0,25 điểm; chỉ đúng 03 từ trở lên được 0,5 điểm; chỉ ra 01 từ đúng hoặc không chỉ ra được từ nào: 0 điểm)	0,5
b)	Nội dung của đoạn thơ: Vẻ đẹp của bức tranh thiên nhiên và tình yêu, nỗi nhớ quê hương của tác giả	0,5
c)	- Chỉ ra đúng một biện pháp tu từ có trong hai câu thơ: Liệt kê (màu nước xanh, cá bạc, chiếc buồm vôi) - Phân tích được hiệu quả nghệ thuật của một biện pháp tu từ: Nhà thơ liệt kê ra những hình ảnh bình dị, thân thuộc, đặc trưng của làng chài hân sâu trong nỗi nhớ của mình. Qua đó nhấn mạnh tình cảm của tác giả dành cho quê hương...	0,5

MÃ ĐỀ 02:

Câu 1.

Ý	Nội dung	Điểm
		2,0
a)	Trong đoạn thơ, những từ thuộc trường từ vựng về thiên nhiên : rừng, đồi, đồng, nắng, sông, bên nước. (thí sinh chỉ ra đúng 02 từ được 0,25 điểm; chỉ ra đúng 03 từ trở lên được 0,5 điểm; chỉ ra 01 từ đúng hoặc không chỉ ra được từ nào: 0 điểm)	0,5
b)	Nội dung của đoạn thơ: Vẻ đẹp của bức tranh thiên nhiên và tình yêu, niềm tự hào của tác giả đối với quê hương, đất nước	0,5
c)	- Chỉ ra đúng một biện pháp tu từ có trong hai câu thơ: Liệt kê (rừng cọ, đồi chè, đồng xanh) hoặc đảo ngữ (Đẹp vô cùng, Tổ quốc ta ơi!). - Phân tích được hiệu quả nghệ thuật của một biện pháp tu từ: Phép liệt kê đã giúp nhà thơ ca ngợi vẻ đẹp trù phú, tràn đầy sức sống của thiên nhiên bằng những hình ảnh bình dị, thân thuộc... Với phép đảo ngữ, nhà thơ nhấn mạnh niềm tự hào, tình yêu của tác giả đối với quê hương, đất nước...	0,5

Câu 2. (Chung cho cả hai mã đề 01, 02)

Ý	Nội dung	Điểm
		3,0
	* Về hình thức và kĩ năng: Đây là dạng đề mở nên học sinh tự do lựa chọn hình thức viết bài văn phù hợp; đảm bảo dung lượng bài viết theo quy định; có thể sử dụng kết hợp các kiểu văn bản, các phương thức biểu đạt... để thể hiện tình cảm của bản thân đối với quê hương, đất nước.	
	* Về kiến thức: Đề thể hiện được tình cảm của bản thân đối với quê hương, đất nước, học sinh có thể triển khai bài làm theo nhiều cách. Sau đây là một số gợi ý cơ bản:	
I.	Giới thiệu vấn đề:	0,25
	Thí sinh biết giới thiệu vấn đề theo yêu cầu của đề bài.	

2.	<p>Tình cảm của em đối với quê hương, đất nước:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thí sinh thể hiện tình cảm của bản thân đối với quê hương, đất nước: Tự tôn, tự hào; yêu quý, gắn bó; biết ơn, trân trọng, nâng niu... những giá trị cao đẹp của quê hương, đất nước. - Thí sinh biết gắn kết việc thể hiện tình cảm đối với quê hương, đất nước với tư tưởng: Những tình cảm ấy góp phần bồi dưỡng, hoàn thiện nhân cách, phẩm chất và tâm hồn con người; giúp con người biết nỗ lực học tập, tu dưỡng, phấn đấu, có trách nhiệm xây dựng quê hương, đất nước ngày càng giàu đẹp; biết lan toả vẻ đẹp của quê hương, đất nước và con người Việt Nam... - Từ tình cảm của bản thân đối với quê hương, đất nước, thí sinh biết phê phán một số người không biết trân trọng giá trị tinh cảm cao đẹp mà quê hương đất nước mang lại cho mỗi con người; thậm chí còn gây ảnh hưởng xấu đến hình ảnh của quê hương, đi ngược lại truyền thống tốt đẹp của quê hương, đất nước... 	2.0
3.	<p>Khẳng định tình cảm của em đối với quê hương, đất nước</p> <p>Nhận thức được tầm quan trọng của quê hương, đất nước đối với bản thân. Từ đó luôn biết dành cho quê hương đất nước những tình cảm thiết tha, sâu nặng.</p>	0,25
<p><i>Đảm bảo: cấu trúc của một bài văn, chuẩn chính tả, từ ngữ, ngữ pháp; thể hiện sự sáng tạo trong cảm nhận và diễn đạt.</i></p>		0,5
<p>Câu 3. (Chung cho cả hai mã đề 01, 02)</p>		
Ý	Nội dung	Điểm 5.0
<p>* Về hình thức, kỹ năng: Học sinh xác định đúng và biết cách viết một bài văn nghị luận về đoạn thơ; bố cục, lập luận chặt chẽ, các ý rõ ràng, mạch lạc...</p> <p>* Yêu cầu kiến thức: Thí sinh có nhiều cách làm bài, nhưng phải làm nổi bật được vẻ đẹp về nội dung và nghệ thuật thể hiện trong đoạn thơ. Sau đây là một số gợi ý:</p>		
1.	<p>Giới thiệu khái quát tác giả, tác phẩm và đoạn thơ.</p>	0,5
2.	<p>Cảm nhận về đẹp của đoạn thơ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Về đẹp nội dung: <ul style="list-style-type: none"> + Vẻ đẹp của bức tranh thiên nhiên mùa xuân đầy sức sống; những gam màu nhẹ nhàng, tươi sáng; mang đậm màu sắc xứ Huế; tác giả bộc lộ cảm xúc say mê trước vẻ đẹp của mùa xuân quê hương và khát khao hừng trọn, níu giữ những khoảnh khắc đẹp đẽ của mùa xuân, cuộc đời... + Vẻ đẹp của bức tranh thiên nhiên hòa quyện với con người thật trẻ trung, hởi hả, xôn xao, rạo rục và đầy sức sống; vẻ đẹp của thiên nhiên, con người và đất nước trên mảnh đất vừa thoát khỏi những đau thương của chiến tranh để nảy nở, sinh sôi; ca ngợi hình ảnh con người đang hăng say xây dựng và bảo vệ Tổ quốc... + Qua đoạn thơ, tác giả thể hiện tình yêu, niềm tự hào sâu sắc trước vẻ đẹp của thiên nhiên, đất nước, con người. - Về đẹp nghệ thuật: Thể thơ năm tiếng với nhạc điệu trong sáng; ngôn ngữ, hình ảnh giản dị, thân thuộc, giàu giá trị tạo hình và biểu cảm; sử dụng hiệu quả nhiều biện pháp nghệ thuật: nhân hóa, ẩn dụ chuyển đổi cảm giác, điệp ngữ, đảo ngữ, từ láy,... 	3,5 2,5
3.	<p>Đánh giá, mở rộng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Đoạn thơ thể hiện sự quan sát tinh tế, ngòi bút sáng tạo, đồng thời thể hiện tình cảm gắn bó sâu nặng, tình yêu thiên nhiên, quê hương, đất nước thiết tha của tác giả... - Đoạn thơ nói riêng và bài thơ <i>Mùa xuân nho nhỏ</i> nói chung đã giúp người nghệ sĩ bộc lộ tư tưởng, quan niệm về cuộc đời, con người và hướng người đọc vươn tới lẽ sống, tình cảm cao đẹp... 	0,5
<p><i>Đảm bảo: cấu trúc của một bài văn, chuẩn chính tả, từ ngữ, ngữ pháp; thể hiện sự sáng tạo trong cảm nhận và diễn đạt.</i></p>		0,5
<p>.....HẾT.....</p>		